

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
J. D. Barker
THE FOURTH MONKEY

Copyright © 2017 by J. D. Barker

All rights reserved

Translation Copyright © 2018 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-02183-7



Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

DŽ. D. BARKER
ROĐEN
da
UBIJE

Preveo Mirko Bižić

VULKAN
IZDAVAŠTVO
Beograd, 2018.

Za majku

*Nemoj prestati da čitaš. Potrebno mi
je da razumeš šta sam uradio.*
– Dnevnik

PORTER

Dan prvi, 6.14

Ponovo se začulo, to neprekidno pištanje.

Isključio sam zvono. Zašto čujem obaveštenja da je stigla neka poruka? Zašto bilo šta čujem?

Epl je postao sranje bez Stiva Džobsa.

Sem Porter otkotrljao se na desnu stranu, rukama naslepo pipajući za telefonom na noćnom stočiću.

Budilnik mu je tresnuo o pod uza zvuk tipičan za jeftinu elektroniku iz Kine.

„Jebiga.“

Kada je prstima napipao telefon, strgnuo je aparat sa kabla za punjenje i primeo ga licu, škiljeći na mali, osvetljeni ekran.

POZOVI ME – 911.

SMS od Neša.

Porter je pogledao prema ženinoj strani kreveta, na kojoj nije bilo ničega osim poruke:

Otišla po mleko, vraćam se uskoro.

Cmokić,

Heder

Zagundao je i ponovo pogledao u telefon.

6.15.

Toliko što se tiče mirnog jutra.

Uspravio se u krevetu i nazvao svog partnera. On se javio posle drugog zvona.

„Seme?“

„Hej, Nešu.“

Drugi čovek je na trenutak ćutao. „Žao mi je, Portere. Dvoumio sam se da li da ti se javim. Mora da sam desetak puta ukucao tvoj broj, ali se nisam mogao naterati da te zaista pozovem. Na kraju sam zaključio kako bi bilo najbolje da ti jednostavno pošaljem poruku. To ti daje mogućnost da me ignorišeš, znaš.“

„U redu je, Nešu. Šta imaš?“

Još jedna pauza. „Želećeš sam da vidiš.“

„Šta da vidim?“

„Dogodila se nesreća.“

Porter se protrljao po slepoočnici. „Nesreća? Mi smo odeljenje za ubistva. Zašto bismo se bavili nesrećom?“

„Moraš da mi veruješ. Želećeš da vidiš“, ponovo je rekao Neš. U glasu mu se osećala napetost.

Porter je uzdahnuo. „Gde?“

„Blizu Hajd parka, pored Pedeset pete ulice. Upravo sam ti porukom poslao adresu.“

Telefon mu je glasno zapištao na uhu i on ga je naglo odmakao od glave. Jebeni *ajfon*.

Pogledao je u ekran, video adresu, pa nastavio razgovor.

„Mogu da budem tamo za tridesetak minuta. Može li tako?“

„Da“, odgovorio je Neš. „Ne idemo nikuda u skorije vreme.“

Porter je prekinuo vezu i polako se spustio nogama pored kreveta, oslušujući različito krckanje i škripanje koje je njegovo umorno pedesetdvo-godišnje telo proizvodilo u znak protesta.

Sunce je počelo da se podiže i svetlost je provirila kroz spuštene roletne na prozorima spavaće sobe. Bilo je čudno koliko je stan delovao tiho i sumorno kada nije bilo Heder u blizini.

Otišla po mleko.

Budilnik je zapištao na njega s parketa, dok su se na napukloj prednjoj strani videli znaci koji više nisu podsećali na brojeve.

Danas će biti jedan od onih dana.

U zadnje vreme bilo je mnogo takvih dana.

Porter je deset minuta kasnije izašao iz stana, odeven u svoju najbolju nedeljnu odeću – nabrano teget odelo kupljeno u robnoj kući na odeljenju

Rođen da ubije

muške konfekcije pre čitave decenije – pa sišao niz četiri niza stepenica do tesnog predvorja zgrade. Zastao je ispred poštanskih sandučića, izvadio mobilni i pozvao broj svoje žene.

Dobili ste broj Heder Porter. Pošto je ovo govorna pošta, najverovatnije sam videla vaše ime na displeju i odlučila da svakako ne želim da razgovaram sa vama. Ako ste voljni da mi ukažete čast u vidu čokoladne torte ili drugih probranih ponuda prehrambenih delikatesa, pošaljite mi pojedini porukom i ponovo ću vas razmotriti u mom rasporedu društvenih aktivnosti, a možda vam se kasnije i javiti. Ako nešto prodajete ili pokušavate da me ubedite da promenim posao, možete odmah da prekinete vezu. Telefonska kompanija duguje mi najmanje još godinu dana besplatnih usluga. Svi ostali, molim vas, ostavite poruku. Imajte na umu da je moj voljeni muž pandur sa problemom kontrole besa, i nosi veliki pištolj.

Porter se osmehnuo. Njen glas uvek ga je terao da se osmehne. „Hej, Dugmence. To sam samo ja. Zvao je Neš. Nešto se dešava u blizini Hajd parka, naći ću se s njim tamo. Pozvaću te kasnije, kada budem znao kada se vraćam kući.“ Zatim je dodao: „O, i mislim da nešto nije u redu sa našim buditnikom.“

Ubacio je mobilni u džep i izašao, a oštar čikaški vazduh odmah ga je podsetio da se jesen sprema da ustupi mesto zimi.

2

PORTER

Dan prvi, 6.45

Porter je vozio Lejk park avenijom i stigao brzo, otprilike u petnaest do sedam.

Čikaška policija potpuno je zatvorila Vudlon na raskrsnici sa Pedeset petom ulicom. Mogao je da razazna svetla još dok je bio udaljen čitav blok zgrada – bar deset patrolnih kola, hitna pomoć, dva vatrogasna kamiona. Dvadeset policajaca, možda i više. I novinari.

Usporio je svoj novi model *dodž čardžera* dok je prilazio haosu, pa isturio značku kroz prozor. Mladi policajac, pravi klinac, provukao se ispod žute trake za obeležavanje mesta zločina i pritrčao. „Detektiv Porter? Neš

mi je rekao da vas sačekam. Parkirajte se bilo gde – okružili smo kordonom ceo blok.“

Porter je klimnuo glavom i parkirao se iza jednog vatrogasnog kamiona pa izašao iz kola. „Gde je Neš?“

Klinac mu je pružio šolju kafe. „Tamo, pored ambulantijskih kola.“

Opazio je Nešovu krupnu figuru. Njegov kolega razgovarao je sa Tomom Ajzlijem iz službe medicinskih forenzičara. Visok skoro 195 centimetara, detektiv je štrčao iznad mnogo sitnijeg čoveka. Izgledalo je da je nabacio koji kilogram u nedeljama otkad ga je Porter poslednji put video, a upadljiv pandurski stomak isticao mu se preko kaiša.

Neš mu je mahnuo da priđe.

Ajzli je pozdravio Portera blagim klimanjem glavom i gurnuo naočare naviše uz nos. „Kako se držiš, Seme?“ Držao je tablu na koju je bio zakačen čitav tabak papira. U današnjem svetu tableta i pametnih telefona, ovaj čovek kao da je uvek imao tablu s beleškama pri ruci; prstima je nervozno prelistavao stranice.

„Čini mi se da se umorio da ga ljudi pitaju kako se drži, kako mu je, kako mu ide i svih drugih varijacija na temu stanja u kom se nalazi“, progundao je Neš.

„U redu je. Dobro sam.“ Naterao je sebe da se osmehne. „Hvala na pitanju, Tome.“

„Ako ti nešto bude trebalo, samo pitaj.“ Ajzli je prostrelio Neša pogledom.

„Cenim to.“ Porter se okrenuo prema Nešu. „Dakle, nesrećan slučaj?“

Neš je pokazao glavom prema autobusu gradskog prevoza parkiranom pored trotoara petnaestak metara odatle. „Čovek protiv mašine. Hajdemo.“

Porter je krenuo za njim, a Ajzli je bio nekoliko koraka iza njih, sa tablom u ruci.

Kriminalistički tehničar fotografisao je prednju stranu autobusa. Ubljena rešetka. Lak ispucao nekoliko centimetara iznad desnog fara. Drugi istražitelj pokušavao je da iščeprka nešto zabijeno u prednju desnu gumu.

Dok su se približavali, Porter je spazio crnu kesu za leševe u moru plavih uniformi policajaca koji su stajali ispred sve veće gomile posmatrača.

„Autobus se kretao velikom brzinom, sledeća stanica mu je skoro kilometar i po niže niz put“, rekao je Neš.

„Nisam jurcao, dođavola! Proverite GPS. Nemojte tek tako da optužujete!“

Porter se okrenuo nalevo i video vozača autobusa. Bio je to krupan čovek, težak najmanje 130 kilograma. Crna jakna gradskog saobraćajnog preduzeća zatezala se preko telesine kao da pokušava da je održi u jednom komadu.

Čovekova kovrdžava seda kosa bila je slepljena s leve strane, dok je na desnoj štrčala uvis. Nervozne oči zurile su u njih, prelazeći redom sa Portera na Neša i Ajzlija, pa opet iz početka. „Taj ludi seronja iskočio je pravo ispred mene. Ovo nije bio nesrećan slučaj. On se ubio.“

„Niko nije rekao da ste uradili išta loše“, umirio ga je Neš.

Ajzlijev telefon je zazvonio. Pogledao je u ekran, podigao prst i odmakao se nekoliko koraka da primi poziv.

Vozač je nastavio da govori. „Počeli ste da pričate uokolo kako sam jurcao, i ode moj posao, moja penzija... Mislite li da ću moći da tražim posao u mojim godinama? U ovoj usranjoj ekonomskoj situaciji?“

Porter je pogledao u pločicu sa čovekovim imenom. „Gospodine Nelsone, kako bi bilo da duboko udahnete i pokušate da se smirite?“

Znoj je curio niz čovekovo pocrvenelo lice. „Negde ću da mašem metlom samo zato što je taj mali drkadžija izabrao baš moj autobus da skoči ispod njega. Za sobom imam trideset jednu godinu staža, bez ijedne nezgode, a sada ovo sranje.“

Porter je spustio ruku čoveku na rame. „Možete li da mi ispričate šta se dogodilo?“

„Treba da držim jezik za zubima dok predstavnik mog sindikata ne stigne ovamo, eto šta treba da uradim.“

„Ne mogu da vam pomognem, ako ne razgovarate sa mnom.“

Vozač autobusa se namrštio. „Šta ćete vi to uraditi za mene?“

„Za početak, mogu da kažem neku lepu reč Meniju Polanskom tamo u saobraćajnoj policiji. Ako niste uradili ništa loše, ako sarađujete sa nama, nema razloga da budete suspendovani.“

„Sranje. Mislite da ću biti suspendovan zbog ovoga?“ Obrisao je znoj sa čela. „Gospode, ne mogu to sebi da priuštim.“

„Ne verujem da će to uraditi ako znaju da ste sarađivali sa nama, da ste pokušali da pomognete. Možda neće biti potrebe ni za saslušanjem“, umirivao ga je Porter.

„Saslušanjem?“

„Zašto mi ne kažete šta se desilo? Onda mogu da razgovaram sa Menijem umesto vas, i možda vas poštediti sve te muke.“

„Vi poznajete Menija?“

„Prve dve godine u uniformi radio sam kao saobraćajac. On će me saslušati. Pomozite nam, i reći ću neku lepu reč o vama, obećavam.“

Vozač je razmislio, pa je najzad duboko udahnuo i klimnuo glavom. „Dogodilo se upravo onako kao što sam rekao onom vašem prijatelju. Stao

sam na Elisu tačno na vreme – primio dvoje putnika, izašao jedan. Krenuo sam na istok Pedeset petom i izašao iz krivine. Na semaforu u Vudlonu bilo je zeleno svetlo, tako da nije bilo potrebe da usporavam – ali nisam jurio. Proverite GPS.“

„Siguran sam da niste.“

„Nisam, jednostavno sam se kretao istom brzinom kao i ostala vozila u saobraćaju. Možda sam za nekoliko kilometara prekoračio ograničenje, ali nisam jurio“, rekao je čovek.

Porter je odmahnuo rukom. „Vozili ste prema istoku Pedeset petom...“

Vozač je klimnuo glavom. „Tako je. Video sam nekoliko ljudi na uglu, ne mnogo njih. Troje, možda četvoro. A onda, baš kada sam se približio, ovaj tip iskočio je pred moj autobus. Jednu sekundu stajao je tamo, a u sledećoj se našao na ulici. Pritisnuo sam kočnice, ali ova stvarčica ne može baš da se zaustavi u mestu. Udario sam pravo u njega. Bacio sam ga dobrih deset metara.“

„Koje svetlo je bilo na semaforu?“, upitao je Porter.

„Zeleno.“

„Ne žuto?“

Vozač je odmahnuo glavom. „Ne, zeleno. Znam jer sam gledao kada se upalilo. Žuto se ne bi uključilo još dvadesetak sekundi. Već sam bio izašao iz autobusa kada sam video da se signal menja.“ Pokazao je na semafor. „Proverite kameru.“

Porter je podigao pogled. U proteklih desetak godina skoro svaka raskrsnica u gradu opremljena je nadzornim kamerama. Podsetiće Neša da uzmu snimke kad se vrate u stanicu. Njegov partner najverovatnije se već pobrinuo za to.

„Taj čovek nije prelazio ulicu, on je iskočio na nju. Videćete kada pogledate snimak.“

Porter mu je pružio svoju posetnicu. „Da li biste mogli još malo da ostanete ovde, za slučaj da budem imao još pitanja?“

Čovek je slegnuo ramenima. „Razgovaraćete sa Menijem, zar ne?“

Porter je klimnuo glavom. „Možete li da nas izvinite na trenutak?“ Po-veo je Neša u stranu i tiho mu rekao: „Nije ga ubio namerno. Čak i ako je ovo bilo samoubistvo, mi nemamo nikakvog posla ovde. Zašto si me zvao da dođem?“

Neš je spustio ruku svom partneru na rame. „Jesi li siguran da možeš raditi ovo? Ako ti treba još vremena, ja ću da...“

„Dobro sam“, odgovorio je Porter. „Reci mi šta se dešava.“

Rođen da ubije

„Ako treba da razgovaraš...”

„Nešu, nisam dete, jebote. Razgovaraj sa mnom kao sa odraslom osobom.”

„U redu”, konačno je popustio. „Ali, ako će ovo biti previše za tebe za tako kratko vreme, moraš mi obećati da ćeš se povući, razumeš? Niko neće zameriti ako to uradiš.”

„Mislim da će mi rad prijati. Izludeo sam sedeći u stanu”, priznao je Porter.

„Ovo je krupno, Portere”, rekao je Neš tiho. „Zaslužuješ da budeš ovde.”

„Pobogu, Nešu, hoćeš li više to da ispljuneš?”

„Možemo sa sigurnošću pretpostaviti da je žrtva išla prema onom poštanskom sandučetu tamo.” Pogledao je prema plavom poštanskom sandučetu ispred stambene zgrade od cigle.

„Kako znaš?”

Na licu njegovog partnera pojavio se širok osmeh. „Nosio je mali beli paket uvezan crnom uzicom.”

Porter je razrogačio oči. „Neee.”

„Aha.”

3

PORTER

Dan prvi, 6.53

Porter je shvatio da zuri u telo, u mlitavo obličje ispod pokrova od crne plastike.

Nije mogao da progovori.

Neš je zatražio od drugih policajaca i kriminalističkih tehničara da se odmaknu i daju Porteru prostora, da mu daju vremena nasamo sa žrtvom. Oni su se nevoljno povukli iza žute policijske trake, tiho razgovarajući dok su posmatrali. Za Portera, oni su bili nevidljivi. Video je samo crnu plastičnu vreću i paketić koji je ležao pored nje. Tehničari su ga obeležili brojem 1 i nesumnjivo fotografisali na desetine puta iz svakog mogućeg ugla. Ipak, znali su da ga ne treba otvarati. To su prepustili njemu.

Koliko je upravo ovakvih paketa bilo do sada?

Desetak? Ne. Oko dvadeset.

Izbrojao je u sebi.

Sedam žrtava. Svaka po tri paketa.

Dvadeset jedan.

Dvadeset jedan paket za skoro pet godina.

On se poigravao s njima. Nikada nije ostavljao trag za sobom. Samo pakete.

Duh.

Porter je video mnogo policajaca kako dolaze u jedinicu i odlaze iz nje. Sa svakom novom žrtvom tim se širio. Novinari bi čuli za novu kutiju i sjatili se kao lešinari. Čitav grad se ujediniio u masovnoj poteri. Ali onda je najzad stigla treća kutija, telo je pronađeno, a on je ponovo nestao. Izgubljen među mračnim senkama. Meseci su prošli i novine su prestale da pišu o njemu. Jedinica je smanjena i prebačena na hitniye zadatke.

Porter je bio jedini koji je to prozreo od početka. Bio je tu kada je stigla prva kutija i smesta ju je prepoznao kao ono što jeste – početak bolesnog divljanja serijskog ubice. Kada je stigla druga kutija, pa zatim treća i, konačno, telo, drugi su takođe shvatili.

Bio je to početak nečeg užasnog. Nečeg planiranog.

Nečeg zlog.

On je bio tu od početka. Da li je sada prisustvovao završetku?

„Šta je u kutiji?“

„Još je nismo otvorili“, odgovorio je Neš. „Ali mislim da znaš.“

Paket je bio mali. Otprilike deset sa deset centimetara površine, visine sedam i po.

Kao i ostali.

Umotan u beli papir i uvezan crnom uzicom. Adresa je bila ispisana urednim rukopisom. Nije bilo nikakvih štampanih slova, nikada ih nije bilo. Markice su bile samolepljive – neće pronaći pljuvačku.

Ponovo je pogledao u vreću sa telom. „Misliš li stvarno da je to on? Znaš li ime?“

Neš je odmahnuo glavom. „Nije imao ni novčanik niti bilo kakvu legitimaciju sa sobom. Lice mu je ostalo na pločniku i u rešetki autobusa. Proverili smo njegove otiske, ali nismo mogli da ih pronađemo u arhivi. On je niko.“

„O, on je neko“, rekao je Porter. „Da nemaš neke rukavice?“

Neš je iz džepa izvukao par gumenih rukavica i pružio ih Porteru. On ih je navukao i klimnuo glavom prema kutiji. „Nemaš ništa protiv?“

„Čekali smo tebe“, odgovorio je Neš. „Ovo je tvoj slučaj, Seme. Uvek je bio.“

Kada je Porter čučnuo i posegnuo za kutijom, jedan od tehničara je pritrčao, petljajući nešto oko male video-kamere. „Izvinite, gospodine, ali imam naređenje da ovo dokumentujem.“

„U redu je, sinko. Ali samo ti. Jesi li spreman?“

Rođen da ubije

Crveno svetlo na prednjoj strani kamere zatreptalo je i uključilo se, a tehničar je klimnuo glavom. „Samo napred, gospodine.“

Porter je okrenuo paket tako da može pročitati adresu, pažljivo izbegavajući da dodirne grimiznocrvene kapljice. „Artur Talbot, Dirborn parkvej 1547.“

Neš zviznu. „Luksuzni kraj. Stare porodice. Ipak, ne prepoznajem ime.“

„Talbot je investicioni bankar“, ubacio se tehničar. „I to jak, što se tiče nekretnina. U poslednje vreme preuređivao je skladišta pored obale jezera u stanove – obavljao je svoj deo posla isterujući porodice sa niskim prihodima i zamenjujući ih ljudima koji mogu da plaćaju veliku kiriju i redovno posećuju skupe lokale.“

Porter je tačno znao ko je bio Artur Talbot. Pogledao je u tehničara. „Kako se zoveš, klinac?“

„Pol Votson, gospodine.“

Porter je morao da se isceri. „Jednog dana bićeš izvanredan detektiv, doktore Votsone.“

„Nisam doktor, gospodine. Spremam disertaciju, ali imam još najmanje dve godine do toga.“

Porter se nasmejao. „Zar više niko ne čita?“

„Seme, kutija?“

„Tako je. Kutija.“

Povukao je uzicu i gledao kako se čvor razvezuje i otpušta. Beli papir ispod nje bio je uredno presavijen na uglovima i završavao se savršenim malim trouglovima.

Kao poklon. Umotao ga je kao poklon.

Papir je lako spao, otkrivajući crnu kutiju. Porter je odložio papir i konopac u stranu, pogledao u Neša i Votsona, pa polako podigao poklopac.

Na pamučnom podmetaču ležalo je uho, potpuno oprano od krvi.

Baš kao i ostali.

4

PORTER

Dan prvi, 7.05

„Moram da vidim njegovo telo.“

Neš se nervozno osvrnuo prema sve većoj gomili okupljenih ljudi. „Jesi li siguran da to želiš da uradiš ovde? Trenutno je mnogo očiju usmereno na tebe.“

„Podignimo šator.“

Neš je dao znak jednom od policajaca.

Petnaest minuta kasnije, na veliku smetnju vozilima koja su nailazila, šator površine četiri kvadratna metra podignut je na Pedeset petoj ulici, zatvarajući jednu od dve saobraćajne trake prema istoku. Neš i Porter provukli su se ispod šatorskog krila, a odmah za njima ušli su Ajzli i Votson. Uniformisani čuvar stao je na ulaz za slučaj da se neko provuče pored barikada oko mesta nesreće i pokuša da uđe.

Šest halogenih reflektora od 1.200 vati postavljeno je na žute metalne tronošce u polukrug oko tela, ispunjavajući mali prostor oštrom, blistavom svetlošću.

Ajzli je posegnuo naniže i povukao u stranu gornji preklopni deo vreće.

Porter je kleknuo. „Je li pomeran?“

Ajzli je odmahnuo glavom. „Fotografisali smo ga, a onda sam ga pokrio što sam brže mogao. Ovako je pao.“

Ležao je ničice na asfaltu. Pored glave mu je bila barica krvi iz koje je tanki mlaz vodio prema ivici šatora. Tamna kosa bila mu je kratko ošišana, prošarana sedinom.

Porter je izvukao drugi par gumenih rukavica iz kutije sa svoje leve strane i blago podigao čovekovu glavu. Odvojila se od hladnog asfalta uz šljapkov zvuk, kao kada se vadi slatkiš iz najlonskog omotača. Stomak mu se prevrnuo i shvatio je da još nije ništa jeo. Verovatno je bilo dobro što je tako. „Možete li mi pomoći da ga okrenem?“

Ajzli je uzeo čoveka za rame, a Neš je stao kod njegovih nogu.

„Na tri. Jedan, dva...“

Bilo je prerano da nastane mrtvačka ukočenost; telo je bilo mlitavo. Izgledalo je da je desna noga slomljena najmanje na tri mesta; leva ruka takođe, možda i na više od tri.

„O, bože. Ovo je gadno.“ Nešov pogled bio je fiksiran na čovekovo lice. Tačnije, na mesto gde je trebalo da bude lice. Uopšte nije imao obraze, ostali su samo iscepkani delići. Vilična kost jasno mu se videla, ali je bila slomljena – usta su bila razjapljena kao da ga je neko zgrabio za obe vilice i razmaknuo ih kao klopku za medvede. Jedno oko bilo je probijeno i iz njega je curila sluzava tečnost. Drugo je slepo zurilo u njih, zeleno na blistavoj svetlosti.

Porter se nagnuo bliže. „Misliš li da možeš ovo rekonstruisati?“

Ajzli je klimnuo glavom. „Zadužiću nekoga za to čim ga odnesemo u moju laboratoriju.“

Rođen da ubije

„Teško je reći, ali, na osnovu građe i sedine u kosi, rekao bih da je u kasnim četrdesetim, najviše u ranim pedesetim godinama.“

„Takođe ću moći tačnije da ti kažem njegove godine“, rekao je Ajzli. Pregledao je čovekove oči tankom baterijskom lampom. „Rožnjača je ostala netaknuta.“

Porter je znao da je moguće proceniti čovekove godine pomoću određivanja starosti ugljenika u očima; to se zvalo Linerupov metod. Ovim procesom mogla se odrediti starost s preciznošću od godinu ili dve, manje ili više.

Čovek je nosio plavo prugasto odelo. Levi rukav bio je iskidan na komade; iskrzana kost virila je na laktu.

„Je li neko pronašao njegovu drugu cipelu?“ Desna je nedostajala. Crna čarapa bila mu je natopljena krvlju.

„Uzeo ju je jedan uniformisani policajac. Eno je tamo na stolu.“ Neš je pokazao prema desnom uglu. „Takođe je nosio i fedora šešir.“

„Fedora šešir? Da li se to vraća u modu?“

„Samo u filmovima.“

„Ima nešto u džepu.“ Votson je pokazao na desni džep na grudima čovekovog sakoa. „Četvrtasto je. Još jedna kutija?“

„Ne, previše je tanko.“ Porter je pažljivo otkopčao sako i gurnuo ruku unutra, pa izvukao malu beležnicu kakve su studenti nosili pre vremena tableta i smartfona, dimenzija 12 x 8, sa crno-belim koricama i stranicama sa linijama. Bila je gotovo sasvim ispisana. Svaka stranica bila je pokrivena tako sitnim i preciznim rukopisom da su dva reda teksta ispunjavala prostor koji bi inače zauzimao samo jedan. „Ovo bi moglo biti nešto važno. Izgleda kao neka vrsta dnevnika. Dobar ulov, doktore.“

„Ja nisam...“

Porter je odmahnuo rukom. „Da, da.“ Ponovo se okrenuo prema Nešu. „Mislio sam da si rekao kako si mu pregledao džepove?“

„Samo smo pantalone pretresli, tražeći novčanik. Hteo sam da sačekam tebe da pregledaš telo.“

„Onda bi trebalo da proverimo i sve ostalo.“

Počeo je od desnog džepa pantalona, ponovo ispipavajući za slučaj da je nešto propušteno, pa postepeno pretresao celo telo. Kad bi pronašao neki predmet, pažljivo ga je odlagao u stranu. Neš je obeležavao predmete, a Votson je fotografisao.

„To je sve. Nema baš mnogo toga od čega bismo počeli.“

Porter je pregledao predmete:

Račun iz radnje za hemijsko čišćenje
Džepni sat
Sedamdeset pet centi u različitim kovanicama.

Račun je bio mašinski. Osim broja 54873, na njemu nije bilo nikakvih identifikacionih informacija, čak ni imena ili adrese radnje.

„Pregledaj sve i vidi ima li otisaka“, naložio je Porter.

Neš se namrštio. „Zašto? Imamo njega, a njegove otiske nigde nismo pronašli.“

„Pretpostavljam da se nadam čudu. Možda ćemo pronaći otiske, a to će voditi do nekoga ko može da ga identifikuje. Šta misliš o satu?“

Neš je podigao časovnik prema svetlosti. „Ne poznajem nikoga ko nosi džepni sat. Misliš da je ovaj tip možda stariji nego što si pretpostavljao?“

„Fedora bi takođe mogla da ukazuje na to.“

„Osim ako se jednostavno nije ložio na starinske stvari“, ukazao je Votson. „Znam mnogo takvih tipova.“

Neš je povukao krunicu na satu i poklopac se otvorio. „Ha!“

„Šta?“

„Stao je u tri i četrnaest. To nije vreme kada je autobus udario ovog čoveka.“

„Možda ga je udarac prodrmao?“, mislio je Porter naglas.

„Ipak, nema ni ogrebotine na njemu, nikakvog traga oštećenja.“

„Možda je nešto unutra, ili jednostavno nije navijen. Mogu li da pogledam?“

Neš je pružio časovnik Porteru.

Porter je okrenuo krunicu. „Labava je. Opruga ne hvata. Ipak, izrada je izvanredna. Mislim da je ručni rad. Svakako je zanimljiv za kolekcionare.“

„Imam strica“, rekao je Votson.

„Pa, čestitam ti na tome, mali“, odgovorio je Porter.

„On ima antikvarnicu u centru grada. Kladim se da bi nam mogao ponešto reći o ovome.“

„Ti stvarno danas pokušavaš da dobiješ odlikovanje, zar ne? U redu, ti si dežurni. Kada ove stvari budu uvedene u inventar, odnesi sat tamo i vidi šta možeš da saznaš.“

Votson je klimnuo glavom, ozarenog lica.

„Primećuje li neko nešto čudno u vezi sa njegovom odećom?“

Neš je još jednom pregledao telo, pa je odmahnuo glavom.

„Cipele su dobre“, primetio je Ajzli.

Rođen da ubije

Porter se osmehnuo. „Jesu, zar ne? To su cipele *džon lob*. Koštaju oko hiljadu i po dolara. Ipak, odelo je jeftino, moguće iz neke veleprodaje ili robne kuće. U najboljem slučaju košta dve stotine.“

„Pa, šta misliš?“, upitao je Neš. „Radio je u industriji obuće?“

„Nisam siguran. Ne želim da donosim zaključke naprečac. Samo mi izgleda čudno da čovek potroši toliko na cipele, a ne kupi odelo koje ide uz njih.“

„Osim ako nije radio u prodavnici cipela i imao nekakav popust. To ima smisla“, rekao je Votson.

„Drago mi je što se i ti slažeš. Glupi komentari dovešće do povlačenja tvog odlikovanja.“

„Izvinjavam se.“

„Ne brini, doco. Samo te zezam. Izabrao bih Neša za to, ali on je previše naviknut na moja sranja u ovakvim situacijama. Više nije zabavno.“ Porter je ponovo usmerio pažnju na malu beležnicu. „Možeš li da mi dodaš to?“

Votson mu pruži beležnicu i on okrenu prvu stranicu. Oči su mu se suzile dok je prelazio pogledom po tekstu:

Zdravo, prijatelju.

Ja sam lopov, ubica, otmičar. Ubijao sam iz zabave. Ubijao sam iz mržnje. Ubijao sam jednostavno da zadovoljim potrebu koja je težila da naraste u meni s vremenom. Potrebu veoma sličnu gladi, koja se može potisnuti samo puštanjem krvi, ili pesmom koja se čuje u vrisku mučenja.

Govorim ti ovo ne da te uplašim ili impresioniram nego jednostavno da konstatujem činjenice, da položim karte na sto.

Moj koeficijent inteligencije je 156, što je, po svim procenama, nivo jednog genija.

Mudrac je jednom rekao: „Meriti sopstveni IQ, pokušavati da proceniš sopstvenu inteligenciju, pokazatelj je tvog neznanja.“ Nisam tražio da uradim test inteligencije; to mi je nametnuto – zaključiti iz toga šta god ti je volja.

Ništa od ovoga ne govori ko sam ja, samo šta sam ja. Zbog toga sam odlučio da sve stavim na papir, da podelim s tobom ovo što ću podeliti. Bez deljenja znanja ne bi moglo da bude razvoja. Ti (kao predstavnik društva) nećeš učiti iz svojih brojnih grešaka. A imaš toliko da učiš.

Ko sam ja?

Ako bih ti rekao kako se zovem, jednostavno bih uništio zabavu u svemu ovome. Zar ne misliš tako?

Ti me najverovatnije poznaješ kao Ubicu Četiri Majmuna. Zašto ne bismo ostali na tome? Možda U4M, za one među vama koji su skloni skraćenicama? Za one prostijeg uma. Nema potrebe da ikoga isključujemo.

Zabavićemo se odlično, ti i ja.

„Jebote“, promrmljao je Porter.

5

DNEVNIK

Voleo bih da počnem sa beleškama od samog početka.

Ovo nije greška mojih roditelja.

Odrastao sam u domu punom ljubavi, koji bi naterao Normana Rokvela da obrati pažnju.*

Moja majka, Bog blagoslovio njenu dušu, odustala je od obećavajuće karijere u izdavaštvu da bi bila kod kuće posle mog rođenja, i ne verujem da je ikada čeznula da se vrati na posao. Svakog jutra je na sto postavljala doručak za mene i mog oca, a večera je bila tačno u šest. Uživali smo u tom vremenu u krugu porodice i provodili ga na najradosniji način.

Majka je prepričavala šta je tog dana radila, a otac i ja pažljivo smo slušali. Glas joj je zvučao anđeoski, i ja i dan-danas čeznem da ga ponovo čujem.

Otac se bavio finansijama. Potpuno sam siguran da su ga kolege visoko cenile, mada kod kuće nije pričao o poslu. Čvrsto je verovao da svakodnevna zbivanja na poslu treba da ostanu na radnom mestu, a ne da se donose kući i prosipaju po svetilištu doma, kao što bi čovek prosuo kofu pomija da se svinje njome goste. Ostavljao je posao na radnom mestu, gde je i pripadao.

Nosio je blistavu, crnu akten-tašnu, ali nikada ga nisam video da je otvara. Odložio bi je pored ulaznih vrata svake večeri, i tamo bi i ostala dok ne bi krenuo u kancelariju sledećeg radnog dana. Uzeo bi aktovku dok je izlazio, ali tek pošto bi s ljubavlju poljubio Majku, a mene potapšao po glavi.

„Čuvaj majku, dečko moj!“, rekao bi. „Ti si muškarac u kući dok se ja ne vratim. Ako kurir koji donosi račune pokuca na vrata, pusti ga neka ide da naplaćuje kod komšija. Nemoj da obraćaš pažnju na njega. On nema nikakvu

* Poznati američki pisac, slikar i ilustrator iz XX veka, u SAD popularan i prihvaćen zbog svojih prikaza popularne američke kulture. (Prim. prev.)